

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobců: **a) S. M., b) nezl. Z. M., c) nezl. E. M.,** žalobci b) a c) zastoupeni zákonnou zástupkyní žalobkyní a), zastoupení JUDr. Uljanou Kurivčakovou, advokátkou se sídlem Pařížská 127/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2017, č. j. OAM-465/ZA-ZA11-ZA05-2016, o kasačních stížnostech žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 12. 2018, č. j. 32 Az 35/2017 – 76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se odmítají** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobců JUDr. Uljaně Kurivčakové **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasačních stížnostech ve výši **18 730,80 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobci, státní příslušníci Ázerbájdžánské republiky, požádali dne 15. 5. 2016 v České republice o udělení mezinárodní ochrany. Žádost podala žalobkyně a) i za své nezletilé děti žalobce b) a c) (dále jen „děti“). Svou žádost odůvodnila tím, že se bála o život celé rodiny, jelikož manžel, M. M. (dále též jen „otec rodiny“), měl v domovském státě problémy s policií. Měl informace, které byly nebezpečné, protože mu bylo vyhrožováno. Otec manžela byl zabit. Ze stejných důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany pro své děti. Žalovaný dne 21. 3. 2017 rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“ a „napadené rozhodnutí“).

[2] Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) sdělila, že má problémy kvůli své minulosti související s organizovanou prostitucí v Dubaji, do které byla pod zástěrkou získání práce zapojena a jejíž organizátory později oznámila na policii. Mimoto uvedla, že dalším problémem ve státě původu je situace otce rodiny, který je zasvěcen do machinací týkajících se státu. Podrobně popsala své problémy v roce 2002 a 2003 a opakované potíže v roce 2015, vše související s oznámením provozování organizované prostituce. Vypověděla, že ji policie v roce 2002 a 2003 a následně i v roce 2006 odmítla pomoci, jelikož policie je do trestné činnosti zapletená. V roce 2015, kdy vyhrožování kvůli prostituci začalo podruhé, na policii jít nemohla, jelikož problémy s policií měl její muž. Uvedla, že pokud policie odmítá pomoc, není možné se jí dovolat u vyšších instancí. Od srpna 2015 do května 2016 sháněla finanční prostředky na vycestování. Přestěhování by situaci nevyřešilo, jelikož by rodinu v Ázerbájdžánu našli. K vycestování jim napomohl policista. Otcí rodiny však bylo vyhrožováno i nadále. Cílem odcestování bylo zachránit rodinu, pracovat a zajistit život dětem. Dále stěžovatelka a) vypověděla, že otcovy problémy s policií začaly v roce 2014, jelikož se při opravě policejního počítače dostal k tajným informacím, v souvislosti s čímž je mu vyhrožováno, že bude obviněn a zatčen za spáchání fiktivních trestných činů. Policie otce rodiny několikrát fyzicky napadla a jeho bratr byl obviněn z přechovávání drog. V případě návratu do Ázerbájdžánu by byl ohrožen jejich život. Na otázku, zda trpí nějakými zdravotními problémy, vypověděla, že se léčila se srdcem a navštěvovala psychologa. Onemocnění srdce se nijak neprojevuje, pouze se ve stresových situacích necítí dobře. V zemi původu jí byla poskytnuta adekvátní lékařská péče. Ve vlasti zůstal jeden dospělý syn žalobkyně a), který se schovává u její sestry.

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Po shrnutí skutkových okolností ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, jelikož žalobkyně sama vypověděla, že nemá žádné politické přesvědčení a neúčastnila se žádných politických aktivit. Z její výpovědi nevyplývá ani splnění podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť napadení a výhrůžky ze strany soukromých osob v roce 2006, kvůli nimž se obávala o svůj život, byly motivovány snahou těchto osob o pomstu a finanční kompenzaci, nikoliv z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Děti pro nízký věk sdílejí osud matky. Podle krajského soudu skutkové okolnosti nesvědčí o nefunkčnosti a neúčinnosti ochrany ze strany státních orgánů. Ačkoliv v roce 2006 policie odmítla žalobkyni pomoc v souvislosti s napadením, v roce 2015, kdy žalobkyni bylo znovu vyhrožováno, se již na policii neobrátila, jelikož s policií měl potíže i otec rodiny. Z informací poskytnutých Ministerstvem zahraničních věcí České republiky vyplývá, že se lze bránit proti nezákonnému postupu policie či její nečinnosti. Tvrzení žalobkyně, že policie je zapojena do organizované prostituce, pro niž byla vydírána, není relevantní pro posouzení její azylové žádosti, ale pro vedení trestního řízení v zemi původu proti těmto policistům. Na jedné straně žalobkyně vypověděla, že díky známému policistovi ze země vycestovali, na druhou stranu uvádí, že policie jí odmítala poskytnout pomoc. Krajský soud dále vyložil, že institut azylu je výjimečným institutem, který neslouží k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele, nýbrž k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem. Žalobkyně a) nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Žalobkyně a) nikterak nebrojila proti napadenému rozhodnutí ohledně naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu. Krajský soud vysvětlil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a posouzení je na úvaze správního orgánu. Žalobkyně a) sama uvedla, že se v zemi

pokračování

původu léčila a děti jsou zdravý. Z podkladů ve spise vyplývá, že po návratu do země původu lze bez obtíží čerpat zdravotní a sociální péči. K novým skutečnostem ohledně zdravotního stavu žalobkyně a) krajský soud uvedl, že jelikož se potíže datují již do roku 2016, měla tyto skutečnosti uvést již v řízení vedeném žalovaným. Ten nepochybil, pokud vycházel ze skutečností, které byly známy do okamžiku vydání napadeného rozhodnutí. Závažný zdravotní stav lze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu, neznamená to však, že ho lze udělit automaticky, dojde-li ke zhoršení zdravotního stavu. Je nutno hodnotit přístup k lékařské péči a možnosti léčby v zemi původu. Z doložených lékařských zpráv vyplynulo, že její zdravotní stav je stabilizovaný, nevyžaduje speciální léčbu. V plánu jsou preventivní prohlídky. Proti neudělení humanitárního azylu žalobkyně a) nevznesla konkrétní námitky, přičemž lékařské zprávy doplnila až po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Krajský soud dále uzavřel, že žalovaný transparentně a objektivně na základě žalobkyni a) uvedených skutečností a dalších zjištěných okolností odůvodnil, že nejsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a ani § 14b zákona o azylu. Žalobkyni a) ani jejím dětem nehrozí v případě návratu do vlasti přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy z důvodů podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Podle krajského soudu bylo napadené rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci a svůj závěr o nemožnosti udělit jakoukoli z forem mezinárodní ochrany žalovaný náležitě odůvodnil.

II. Obsah kasačních stížností a vyjádření žalovaného

[4] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) brojí proti napadenému rozsudku kasačními stížnostmi, které opírají o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítají nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, a dále namítají nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[5] Stěžovatelé namítají, že hlavní příčinou jejich problémů byla činnost otce rodiny pro ázerbájdžánskou policii. S odkazem na správní spis v řízení o žádosti otce rodiny o mezinárodní ochranu stěžovatelé uvádějí, že odmítl jako agent spolupracovat s policií a získávat pro ni citlivé informace. Byl proto násilím zadržován policisty a fyzicky napaden, byl na něho vyvíjen nátlak. Jelikož stěžovatelka a) o těchto problémech otce rodiny věděla, nemohla se obrátit na policii v souvislosti s vyhrožováním a vydíráním ze strany soukromých osob, s nimiž měla co do činění jako oběť obchodu s lidmi. I proto se bála policie, protože ta vyhledává ženy a předává je těmto soukromým osobám. Policie otci rodiny vyhrožovala i telefonicky do České republiky. Stěžovatelé proto namítají, že krajský soud i žalovaný učinili nesprávný právní závěr, jelikož stěžovatelka ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu přísluší k pronásledované rodině, tedy sociální skupině. Manžel je pronásledován policií kvůli tomu, že disponuje citlivými informacemi a stěžovatelka a) je jako oběť obchodu s lidmi sledována policií, která je do něj zapojena. Podle stěžovatelky

žalovaný a krajský soud pochybili, jelikož se nesprávně vypořádali se skutečnostmi, které vyšly v řízení najevo, a učinili nesprávný právní závěr, že ani stěžovatelka a), ani otec rodiny nejsou pronásledováni ve smyslu § 12 zákona o azylu. Skutečnost, že od roku 2006 do roku 2015 stěžovatelka a) neměla žádné problémy, je pro posouzení žádosti irelevantní, o mezinárodní ochranu žádá především v souvislosti s pronásledováním rodiny, k níž přísluší. I pouhá příslušnost k sociální skupině může být důvodem pro udělení azylu. Její manžel byl pronásledován a bylo mu vyhrožováno násilím. Stěžovatelé dále napadenému rozhodnutí a rozsudku krajského soudu vytýkají, že se jen okrajově vypořádalo s otázkou, zda je možné udělit stěžovatelům azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Namítají, že v případě pochybností a nedostatku důkazů se postupuje ve prospěch žadatelů o mezinárodní ochranu. Nesprávně byla posouzena i otázka udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný ani soud nikterak nezpochybňují věrohodnost tvrzení stěžovatelů, avšak dále uvádějí, že materiály mají malou výpovědní hodnotu a jsou irelevantní, aniž vysvětlují z jakých důvodů. Věrohodnou a konzistentní výpověď stěžovatelé přitom nemusí prokazovat jinými důkazními prostředky. Stěžovatelé dále tvrdí, že na základě uvedených skutkových okolností jsou naplněny veškeré podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Rozbor, zda jsou tyto podmínky naplněny, v napadeném rozhodnutí chybí. Závěr žalovaného, že stěžovatelkou a) uvedené skutečnosti nelze označit za vážnou újmu, nemá podle stěžovatelky oporu ve spisu a svědčí o účelové práci s informacemi. Stěžovatelka nadto není ochotna ochrany státu původu využít z důvodu hrozící vážné újmy. To, že se stěžovatelka nedomáhala ochrany u orgánů domovského státu, není relevantní pro posouzení možnosti udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelé dále uvádějí, že komukoliv, kdo v Ázerbájdžánu projeví odpor vlasti, hrozí od policie nebezpečí. Násilí ze strany policie je poměrně častým jevem a stalo se běžnou součástí práce policie. Vzhledem k dosavadním problémům stěžovatelky a) a otce rodiny s policií, lze očekávat, že v případě návratu do vlasti by mohla být celá rodina vystavena špatnému zacházení. Napadené rozhodnutí neobsahuje posouzení, zda by se stěžovatelům v případě návratu mohlo dostat efektivní ochrany ze strany státních orgánů. Žalovaný byl povinen se touto otázkou zabývat podrobněji než jen shromážděním informací o možnostech podat opravné prostředky podle právního řádu Ázerbájdžánu. To činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Nutno je zohlednit i závažný zdravotní stav stěžovatelky a), který se v roce 2016 zhoršil, jelikož stěžovatelka a) podstoupila operaci v důsledku rakoviny. Stěžovatelka a) namítá, že se jedná o zvlášť těžkou nemoc, která je důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření shledává kasační stížnost nedůvodnou. Stěžovatelka a) ani její děti nesplňují podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Na základě uvedených skutečností nelze dospět k závěru, že by v zemi původu stěžovatelé pociťovali odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný uvádí, že se se všemi tvrzeními stěžovatelky vypořádal, opatřil si dostatek informací a podkladové zprávy. Stěžovatelka a) o svých zdravotních problémech v průběhu řízení nehovořila, a to ani při pohovoru z května 2016 ani v žalobě z května 2017. Žalovaný neměl k dispozici žádné lékařské zprávy. Skutečnost o operaci v souvislosti s rakovinou byla uvedena až v kasační stížnosti, a tudíž se jedná o námitku nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Žalovaný dále odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah spisového materiálu, z něhož vycházel. Trvá na tom, že žádosti stěžovatelů posoudil v souladu se zákonem. Podle

pokračování

žalovaného kasační stížnost stěžovatelů nesplňuje podmínky přijatelnosti a nepřesahuje jejich vlastní zájmy.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasačních stížností a konstatoval, že stěžovatelé jsou osobami oprávněnými k jejímu podání, neboť byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručně odůvodnění svého usnesení připojuje.

[9] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[10] Stěžovatelé k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti tvrdili v zásadě pouze velmi okrajově, že bylo zasaženo do jejich práva na spravedlivý proces v důsledku postupu krajského soudu a jeho nesprávného posouzení právní otázky, nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku.

[11] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že jak plyne z jeho setrvalé judikatury (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70), řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu. Jde proto k tíži stěžovatelů,

pokud v kasační stížnosti nespecifikují skutkové a právní důvody, pro které napadají rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42) a netvrdí důvody, pro které má být kasační stížnost přijatelná.

[12] Stěžovatelé v kasačních stížnostech namítají, že hlavní příčinou jejich problémů ve státě původu byla činnost otce rodiny pro ázerbájdžánskou policii. Proto namítají, že krajský soud i žalovaný učinili nesprávný právní závěr, jelikož stěžovatelé jsou pronásledováni kvůli své příslušnosti k rodině, tedy sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Jako správné a zákonné Nejvyšší správní soud hodnotí dílčí závěry krajského soudu ohledně posouzení splnění podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud zohlednil veškerý obsah výpovědi stěžovatelky a) a posoudil jej v kontextu všech taxativních důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Krajský soud i žalovaný správně dospěli k závěru, že stěžovatelé nenaplnují žádný z těchto azylových důvodů, přičemž svůj úsudek řádně a přezkoumatelně odůvodnili. Pokud jde o azylový důvod příslušnosti k sociální skupině – rodině, krajský soud se nikterak neodchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které je určitá sociální skupina „*skupina osob sdílející objektivně společnou charakteristiku nebo je alespoň takto společností vnímána. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování tuto charakteristiku nepředstavuje (...) i pouhá příslušnost k této skupině může být za určitých okolností postačujícím důvodem pro udělení azylu, nemusí přitom brozit pronásledování všem členům skupiny, skupina může být malá (rodina), ale i velmi početná (etnická skupina, ženy)*“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 - 60, publikovaného pod č. 364/2004 Sb. NSS). Podle Nejvyššího správního soudu tedy „*určitou sociální skupinou ve smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může být také rodina žadatele o mezinárodní ochranu. [...] V případě, že žadatel o mezinárodní ochranu náleží k určité sociální skupině, jíž je rodina, je nutné zkoumat také otázku tzv. kauzálního nexu (příčinné souvislosti), tedy zda je příslušnost k rodině rozhodující příčinou pronásledování žadatele nebo neposkytnutí ochrany žadateli před pronásledováním*“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012 - 45). Krajský soud správně vyhodnotil, že problémy otce rodiny stěžovatelka a) uváděla jako jednu z potíží, kvůli kterým se v roce 2015 osobně neobrátila o pomoc na policii. Nebyl to tudíž rozhodující důvod, pro který by ona sama či její děti byly pronásledovány. Z výpovědi stěžovatelky a) nikterak nevyplývá, že problémy otce rodiny jakkoliv dopadaly i na stěžovatelku a) či jejich rodinu. Z výpovědi stěžovatelů nelze dovodit, že by byli pronásledováni jakožto členové jedné rodiny pouze kvůli své charakteristice z povahy jim vrozených a nezaměnitelných rysů, které jsou zásadní pro lidskou identitu či svědomí. Krajský soud zcela přiléhavě v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil, že mezinárodní ochrana není prostředkem ochrany před určitým bezprávím, kterému byla stěžovatelka (i v důsledku selhání policie) vystavena.

[13] Krajský soud taktéž podle judikatury Nejvyššího správního soudu správně posoudil otázku neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13*

pokračování

zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Krajský soud se vypořádal i se skutečnostmi ohledně zhoršení zdravotního stavu stěžovatelky a), které nově vznesla až v řízení před krajským soudem, a odůvodnil, proč tyto skutečnosti nemohou mít vliv na posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu a splnění podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

[14] Krajský soud posoudil splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která říká že „*k udělení doplňkové ochrany třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu [resp. čl. 2 písm. e) kvalifikační směrnice] kumulativně – tj., že žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (Nejvyšší správní soud zde presumuje, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu),“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62). Stejně tak se krajský soud neodklonil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ve vztahu k nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, z níž vyplývá, že „*z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů“ (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/1992 - 23, publikovaný ve Správním právu pod č. 27/1994, nebo nově rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů přitom znamená „*nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Věrohodnost tvrzení stěžovatelky a) krajský soud nepochybněval, avšak v souladu s výše citovanou judikaturou uzavřel, že na základě těchto skutečností nelze doplňkovou ochranu udělit.***

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnosti podmínky přijatelnosti nesplňují. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podané kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovatelům byla usnesením ze dne 10. 4. 2019, č. j. 2 Azs 36/2019 – 37, zástupkyní ustanovena JUDr. Uljana Kurivčaková, advokátka. V takovém případě platí její odměnu včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovené zástupkyni stěžovatele v řízení o kasační stížnosti odměna za dva úkony právní služby. Těmi byly první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu]. Jde-li o společné úkony při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % [§ 12 odst. 4 advokátního tarifu]. Mimosmluvní odměna advokáta za jeden úkon právní služby při zastupování jednoho ze žalobců tedy činí 2480 Kč. Celkem se tedy odměna ustanovené zástupkyně při počtu tří zastupovaných žalobců za dva úkony právní služby rovná 14 880 Kč. Takto vypočtená náhrada se zvyšuje o paušální náhrady hotových výdajů ve výši 600 Kč za dva úkony bez ohledu na počet zastupovaných žalobců, jelikož skutečné hotové výdaje vznikly zástupkyni pouze jednou s ohledem na zastupování stěžovatelů, kterými jsou matka a její dvě nezletilé děti [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu], celkem tedy 15 480 Kč. Ustanovená zástupkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se jí přiznaná odměna zvyšuje o 21 % čítajících výši této daně na konečných 18 730,80 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení na účet, který uvedla ve svém podání.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu